

Vergezichten die tot inzichten leiden

We vliegen naar de Ethiopische hoofdstad Addis Abeba. We nemen een binnenlandse vlucht naar provincieplaats Bahar Dar met brede boulevards en wuivende palmen. Een etmaal na vertrek schuimen we in een motorboot over het Tanameer, het hoogst gelegen meer van Afrika. De zon verwarmt onze kruinen. Een bries verkoelt.

Bootjes van papyrus schuiven door het water, met brandhout beladen. Pelikanen schommelen op de golven. We bezoeken twee eilanden waar eeuwenoude kloosters de schatten van koningen en Ethiopisch orthodoxe kerk bewaren. Een non toont een vijf eeuwen oude bijbel, op geitenleer geschreven. Ethiopië was al een christelijke natie ruim driehonderd jaar voordat Bonifatius de Friezen probeerde te kerstenen.

Of de stuurman de motor even wil uitzetten? We dobberen aan de bron van de Blauwe Nijl, waar het meer ophoudt en de rivier begint. Als de stroming ons maar lang genoeg meeneemt, donderen we de Tis Isat watervallen af. Tis Isat betekent: rokend vuur.

Hier in het noorden van Ethiopië ligt de oorsprong van de mensheid. Hier werd Lucy gevonden, een van de oudste mensachtigen, 3,2 miljoen jaar oud, met de herseninhoud van een chimpansee. Hier, zeggen onze reisleader en onze coach, begint onze „innerlijke reis”.

We maken een reis in een reis. Twee reizen ineen. „De reis van je leven.” Zo prijst Jeroen van der Meer van eenmansbedrijf Discover dit dubbele avontuur aan: Discoveryourself. Waar haalt hij het lef vandaan? Dwars tegen de tijdgeest in.

Dit is de tijd van: blijf zitten waar je zit. Als in het verstopptjesrijm: blijf zitten waar je zit en verroer je niet, houd je adem in en stik niet. Dit is crisistijd. Houd je gedeisd.

En juist nu organiseert Van der Meer zijn eerste tiendaagse bezinningsreis naar Ethiopië. Voor mensen die in een veilige, inspirerende omgeving willen onderzoeken wat ze werkelijk willen met hun leven. Voor mensen die hun loopbaan een andere wending willen geven. De helft van de werknemers zou andere keuzes maken als ze hun carrière mochten overdoen. Zo blijkt uit onderzoek. Maar tussen droom en daad staan praktische bezwaren. Wat houdt ons tegen?

We dobberen nog steeds aan de bron van de Blauwe Nijl. In de verte het hinnikend geluid van nijlpaarden. We vertellen elkaar welk persoonlijk doel we ons voor de reis hebben gesteld? Hoe kom ik los uit mijn dagelijkse routine? Welk werk maakt me blij?

Thuis hebben we voorwerk gedaan. Loopbaancoach en talentontwikkelaar Marja Harrijvan heeft ons getest om onze persoonlijke stijl vast te stellen en het gedrag dat erbij hoort. Tijdens de reis vindt ze steeds weer een passend moment om ons met nieuwe vragen te bestoken. Vaak lijkt ze ons antwoord al te weten terwijl wij zelf nog geen benul hebben. Dan helpt ze door aanvullende vragen te stellen. Totdat iedereen zijn eigen antwoord vindt.

Ze moedigt aan om „stapjes te zetten”, „out of the box te denken”, „ons gevoel te volgen”, „rechtuit in de spiegel te kijken”. Wat zijn onze talenten? Waar ligt onze hartstocht? Ze straalt bij elke persoonlijke ontdekking die wij doen.

Organisator Jeroen helpt ons Ethiopië ontdekken. We proberen zes soorten verse vruchtensap op een terras in Bahar Dahar. De combinatie van avocado boven en mango onder roepen we uit tot godendrank.

We koken Ethiopisch op het erf van een familie. Een vrouwelijke chefkok vertelt ons wat we moeten doen. Welke kruiden we moeten toevoegen. Veel gember, knoflook, venkel, fenegriek. Hoe lang we in de potten boven de houtvuren moeten roeren. Tot we blauw zien van de rook.

We eten allemaal met onze handen van dezelfde schotel. We scheuren repen van de injeera, een soort grote pannenkoek. We vullen die met de gerechten die we zelf hebben bereid.

We overnachten in het dorp Awramba waar Zumra Nuro, een denker met een mintkleurig soort badmuts op, het paradijs op aarde heeft gevestigd. Zijn belangrijkste principe, waarvoor hij in de gevangenis heeft gezeten: alle mensen zijn gelijk. Mannen en vrouwen. Volwassenen en kinderen. Hij erkent de verschillen tussen rassen en godsdiensten niet. Hij ziet alleen maar mensen. Honderdduizend sterren waken 's nachts over het dorp.

We bezoeken het legendarische Gonder, in de 17e en 18e eeuw de hoofdstad van het Ethiopische Rijk. In het hart van de stad, het 'Camelot van Afrika', dwalen we achter de koninklijke muren van kasteel naar kasteel, van paleis naar paleis. Werelderfgoed volgens Unesco. We zijn pas vier dagen weg. We hebben al een wereldreis achter de rug.

We zijn met zijn zessen: drie begeleiders, drie deelnemers. Volgende reizen zullen er zes tot tien deelnemers zijn.

Alle drie onze begeleiders hebben een rigoureuze draai aan hun leven gegeven. Ze zijn ervaringsdeskundigen. Jeroen (49) was 17 jaar salesmanager van het chemieconcern AkzoNobel. Internationaal verkoper van vliegtuigverf.

Marja (49) had een topbaan bij de Rabobank. Naarmate haar ster rees, voelde ze zich steeds meer gevangene van haar werk. Ze wilde „niet langer een leugen leven.”

Isayiyas Getachew is een Ethiopische vriend van Jeroen. Na de kunstacademie trad hij in dienst bij Ethiopian Airlines als vliegtuigspuiter. Die baan gaf hij op om schilderijen te maken. Een onzeker bestaan als kunstenaar. Isayiyas reist mee als 'reporting artist', zoals Jeroen hem noemt. Hij maakt schetsen van onze reis. Die krijgen we na afloop mee.

„De ochtendbries heeft geheimen

en wil ze kwijt aan jou.

Val niet weer in slaap.

Vraag wat je werkelijk wilt.

Val niet weer in slaap.”

Marja leest graag voor uit werk van de oude Perzische dichter Rumi, voordat we met een trainingssessie beginnen. „Gewoonten zijn als sluiers. Ze belemmeren je het zicht.”

Kunnen we dit zelfonderzoek niet op de Veluwe doen, desnoods in Estland? Waarom juist in Ethiopië, een van de armste landen ter wereld? Is dat niet amoreel, decadent? Sommige aspirant-deelnemers wierpen dit soort bedenkingen op.

Onzin. Organisator Jeroen zou het van de daken schreeuwen als hij niet zo'n zachtaardig mens was. Paternalistisch. Neokoloniaal.

Ethiopië is de gevangene van zijn imago als land van louter hongerlijders. Het gebied waar wij doorheen trekken, is de graanschuur van Ethiopië. Overal wuiven de korenvelden: gerst, sorghum, tef.

Ethiopiërs maken zich nijdig over de Westerse stereotypen die het zicht benemen op de rijkdom van hun land. Ethiopië heeft een eigen schrift, een eigen godsdienst, een eigen jaartelling die ruim zevenenhalf jaar achterloopt op de onze. Ethiopië heeft een verfijnde keuken en een grootse historie. Nooit werd het land gekoloniseerd. Ethiopië is de bakermat van koffie. De armste Ethiopiër zet betere koffie dan de welvarende Hollander met zijn pruttelapparaat.

Om te bezinnen moet je weg uit je vertrouwde omgeving, weg van de waan van de dag, vinden Jeroen en Marja. Naar een zinneprikkelende, tegelijkertijd rustgevende plek met een aangenaam klimaat waar een mens zich meteen op zijn gemak voelt. De Ethiopische hooglanden dus.

We trekken vier dagen over het 'dak van Afrika', door de Simienbergen, van kamp naar kamp, stijgend en dalend tussen de 3.000 en 4.000 meter. Een gids leidt ons over grillige geitenpaden door bossen met bomen die geen bladeren dragen maar baarden. Langs watervallen. Langs afgronden van honderden meters diep. De ijle lucht drukt ons tempo. Wie niet verder kan, stapt op een paard uit de karavaan met tenten en leeftocht die ons volgt.

Ongemerkt leiden vergezichten tot inzichten. Vage verlangens krijgen de contouren van concrete plannen. Marja toetst desgevraagd de financiële haalbaarheid.

Deze reis laat niemand onberoerd.

Voor verdere informatie over bezinningsreizen binnen en buiten Europa: www.discoveryyourself.nl en www.lifeinspirations.nl